

4) 2012 წლის ერთიანი ეროვნული გამოცდების საგამოცდო პროგრამა გეოგრაფიაში

საგამოცდო პროგრამა გეოგრაფიაში ეფუძნება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2006 წლის 28 სექტემბრის #841 ბრძანებით დამტკიცებული ეროვნული სასწავლო გეგმის საგნობრივ პროგრამას.

საგნობრივი უნარები

გამოცდაზე აბიტურიენტს მოეთხოვება:

- ფაქტობრივი მასალის ცოდნა;
- გეოგრაფიული ცნებებისა და ტერმინების ადეკვატური გამოყენება;
- გეოგრაფიული მოვლენებისა და პროცესების დამახასიათებელი, არსებითი ნიშნების გამოვლენა;
- გეოგრაფიული მოვლენებისა და პროცესების მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების დადგენა;
- გეოგრაფიული რუკების კითხვა და მოპოვებული ინფორმაციის ინტერპრეტაცია;
- გრაფიკების, ცხრილებისა და დიაგრამების გამოყენებით ინფორმაციის შეჯერება/ანალიზი და მათი მარტივი ანალოგების შექმნა;
- გეოგრაფიული მოვლენების ანალიზი, მათი შეფასება; საკუთარი მოსაზრებების არგუმენტირების უნარი (აზრის ლოგიკურად, დამაჯერებლად და თანამიმდევრულად ჩამოყალიბება).

საკითხთა ჩამონათვალი	საკითხთა დაზუსტება	კავშირი ეროვნულ სასწავლო გეგმასთან
<p>გეოგრაფიის მეცნიერების შესავალი და გეოგრაფიული კვლევა</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ გეოგრაფიული შესწავლის ობიექტი და მიზნები; ☐ გეოგრაფიული იდეების ჩამოყალიბების (ფორმირების) ისტორია; ☐ გეოგრაფიული კვლევის მეთოდები: ტრადიციული (აღწერითი, შედარებით-გეოგრაფიული, კარტოგრაფიული) და უახლესი (მათემატიკური, აეროკოსმოსური, გეოინფორმაციული). 	<p>გეო. X. 1. გეო. X. 2. გეო. X. 3.</p>
<p>2. საქართველოსა და მსოფლიოს გეოგრაფია</p>	<p>☐ გეგმის, რუკისა (საქართველოს, კავკასიის, მსოფლიოს ფიზიკურ-გეოგრაფიული და პოლიტიკური რუკები, სხვადასხვა ტიპის თემატური რუკები) და ატლასის გამოყენება: ლეგენდის საშუალებით მათი კითხვა, ორიენტირება, საჭირო ობიექტის მოძიება და მოვლენის გავრცელების განსაზღვრა, საჭირო ინფორმაციის მოძიება და ინტერპრეტაცია, მასშტაბის გამოყენებით გაზომვების ჩატარება; გეოგრაფიული კოორდინატების განსაზღვრა; დავალებების შესრულება ადგილის გეგმის და ტოპოგრაფიული</p>	<p>ისტ. გეო. VIII. 1. ისტ. გეო. VIII. 2. გეო. X. 4.</p>

	<p>რუკის გამოყენებით; მოცემული ინფორმაციის სხვა სახით (განსხვავებულ ფორმატში) გამოხატვა.</p>	
	<p>☐ სხვადასხვა ტიპის გეოგრაფიული საშუალებების (ცხრილები, დიაგრამები, გრაფიკები) გამოყენება, ინფორმაციის ანალიზი (ინფორმაციის წაკითხვა, საჭირო ინფორმაციის მოძიება, ინფორმაციის ტრანსფორმაცია, ინფორმაციის შედარება) და მარტივი ანალოგების შექმნა.</p>	<p>ისტ. გეო. VIII. 1. ისტ. გეო. VIII. 2. გეო. X. 4</p>
	<p>☐ საქართველოსა და მსოფლიოს ფიზიკურ-გეოგრაფიული ნომენკლატურა (მნიშვნელოვანი გეოგრაფიული ობიექტები) – მსოფლიო ოკეანის ნაწილები, კონტინენტები და მისი ნაწილები, რელიეფის ძირითადი ფორმები, შიდა წყლები.</p>	
	<p>☐ საქართველოს ტერიტორიის ფორმირება: საქართველოს ტერიტორია უძველესი დროიდან ახ. წ. V საუკუნემდე; საქართველოს ტერიტორია VI-XII საუკუნეებში; საქართველოს ტერიტორია XIII-XVIII საუკუნეებში; საქართველოს ტერიტორია XIX-XX საუკუნეებში, საქართველოს ტერიტორია XX-XXI</p>	<p>გეო. IX. 8</p>

	საუკუნეებში.	
	☐ მსოფლიო პოლიტიკური რუკის ფორმირების ეტაპები და მნიშვნელოვანი გეოგრაფიული აღმოჩენები: კოლუმბი, მაგელანი, ვასკო და გამა	გეო. XI 1.
	☐ საქართველოს და კავკასიის მდებარეობა და საზღვრები, სატრანსპორტო-გეოგრაფიული მდებარეობა, გეოპოლიტიკური მდებარეობა, ფიზიკურ-გეოგრაფიული მდებარეობა, ფიზიკურ-გეოგრაფიული დაყოფა, პოლიტიკურ-ადმინისტრაციული დაყოფა. ევროპა-აზიას შორის საზღვრის გატარების პრობლემები; საქართველო მსოფლიოს ფონზე (საზღვრები, ფართობი, მდებარეობა, მოსახლეობა).	ისტ. გეო. VIII. 8. გეო. IX 8.
	☐ საქართველოს ბუნების კომპონენტები _ რელიეფის ძირითადი ფორმები და ტიპები, რელიეფთან დაკავშირებული პრობლემები, ატმოსფეროს ცირკულაციის ძირითადი თავისებურებები, ჰავის	გეო. IX. 2. გეო. IX. 3.

	<p>ძირითადი ელემენტები, ჰავის ტიპები, შიდა წყლები, მყინვარები, ფლორა და ფაუნა, ნიადაგები.</p>	
	<p>☐ საქართველოს დამახასიათებელი ბუნებრივ-კატასტროფული მოვლენები და გარემოსდაცვითი პრობლემები – მიწისძვრა, ზვავი, მეწყერი, ღვარცოფი, ეროზია, ქვათაცვენა, ტყეებთან დაკავშირებული პრობლემები, კლიმატი და სოფლის მეურნეობასთან დაკავშირებული პრობლემები, დაცული ტერიტორიები, წითელი წიგნი.</p>	<p>გეო. IX. 2. გეო. IX. 3. გეო. IX. 4</p>
	<p>☐ საქართველოს პოლიტიკური მოწყობა (მმართველობის ფორმა, ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობა) და მეურნეობის სტრუქტურა; რეგიონები (თბილისი, კახეთი, სამეგრელო და ზემო სვანეთი, ქვემო ქართლი, მცხეთა-მთიანეთი, იმერეთი, სამცხე-ჯავახეთი, რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი, შიდა ქართლი, გურია, აჭარა, აფხაზეთი), მდებარეობა, ტერიტორია, საზღვრები, ბუნებრივი პირობები და რესურსები,</p>	<p>ისტ.გეო. VII. 7. ისტ.გეო.VIII.9.</p>

	<p>მოსახლეობა, ეკონომიკა, ღირშესანიშნაობები, პრობლემები და განვითარების პერსპექტივები.</p>	
	<p>☐ პოლიტიკური გეოგრაფია და გეოპოლიტიკა (საქართველო და საერთაშორისო ორგანიზაციები); მსოფლიოს რეგიონები; ქვეყნების კლასიფიკაცია მმართველობის ფორმებისა და ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობის მიხედვით; ქვეყნების კლასიფიკაცია სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დონის მიხედვით (ჰუმანური განვითარების ინდექსი); გაეროს ქვეყნების ტიპოლოგია.</p>	<p>ისტ. გეო. VIII. 10. გეო. IX. 10. გეო. XI 3. გეო. XI 5.</p>
	<p>☐ საქართველოსა და მსოფლიოს მნიშვნელოვანი ბუნებრივი რესურსები: ბუნებრივი რესურსების კლასიფიკაცია და გეოგრაფია; საქართველოს მნიშვნელოვანი რესურსები (სათბობ-ენერგეტიკული, შავი და ფერადი ლითონები, სამთო-ქიმიური რესურსები, არამადნეული წიაღისეული, საშენი მასალები, ზედაპირული, მიწისქვეშა მინერალური და თერმული წყლები,</p>	<p>ისტ. გეო. VII 5. გეო. IX. 2.</p>

	<p>ენერჯის არატრადიციული სახეები, ბიოლოგიური რესურსები, მიწის რესურსები).</p>	
	<p>□ საქართველოსა და მსოფლიოს მოსახლეობის გეოგრაფია: მოსახლეობის რაოდენობა, ტერიტორიული განლაგება და დინამიკა; ქალაქებისა და სოფლების გეოგრაფია; ურბანიზაცია; დემოგრაფიული და მიგრაციული პროცესები; მოსახლეობის სტრუქტურა (სქესობრივ-ასაკობრივი, ეროვნული, ეთნიკური, რელიგიური, სოციალური, დასაქმების); მსოფლიოს დემოგრაფიული ვითარება (ისტორიული წარსულიდან დღემდე).</p>	<p>ისტ.გეო. VIII.3. ისტ.გეო. VIII. 4. გეო. IX. 5. გეო. IX. 6. გეო. XI 4.</p>